Eduskunnan perustuslakivaliokunnalle

Viite: HE 176/2020 vp eduskunnalle laeiksi liikenteen palveluista annetun lain, tieliikennelain 155 ja 171 §:n sekä ajoneuvolain muuttamisesta

Lausunto perustuslakivaliokunnalle erityisesti oikeusministeriön liikenne- ja viestintävaliokunnalle osoittamassa 27.10.2020 päivätyssä lausunnossa esille tuoduista kysymyksistä

1 Tausta

Taksisääntelyä uudistettiin ja kevennettiin merkittävästi liikennepalvelulain voimaantulon yhteydessä. Muutokset astuivat pääsääntöisesti voimaan kesällä 2018. Pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelman mukaan taksisääntelyyn tulee tehdä tarvittavat korjaukset ottaen huomioon erityisesti taksipalvelujen turvallisuus, taksipalvelujen saatavuus, taksipalvelun hinnoittelun läpinäkyvyys ja harmaan talouden torjunta.

Kesällä 2019 liikenne- ja viestintäministeriössä käynnistettiin yhteistyössä viranomaisten kanssa laaja taksisääntelyn arviointityö, joka keskittyi hallituksen ohjelmassa esiin nostettuihin painopisteisiin. Hallituksen esityksessä ehdotetaan korjaustoimia arviointityössä kerätyn tiedon pohjalta todettuihin epäkohtiin. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi liikenteen palveluista annettua lakia, ajoneuvolakia ja tieliikennelakia.

Esitystä on valmisteltu yhteistyössä viranomaisten kanssa. Sidosryhmiä on kuultu laajasti sekä arviomuistiovaiheessa että hallituksen esitysluonnoksen lausuntokierroksen yhteydessä. Esitys on käynyt oikeusministeriön laintarkastuksessa ja taksiliikenneluvan saaneille ehdotettavien uusien yrittäjäkoulutusvaatimusten osalta on pyydetty valmisteluvaiheessa oikeusministeriön näkemyksiä normaalin lausuntokierroksen lisäksi.

Taksipalvelujen turvallisuuden ja laadun parantamiseksi ehdotetaan liikennepalvelulakiin lisää sääntelyä taksikuljettajan kokeesta ja sen järjestämisestä sekä uutta vapaaehtoista erityisryhmien kuljettajakoulutusta. Taksinkuljettajan kokeen sisältöä täsmennettäisiin muun muassa määrittämällä koekysymyksillä katettavien aihealueiden vähimmäissisältö. Vapaaehtoisen erityisryhmien kuljettajakoulutuksen sekä yrittäjäkoulutuksen ja -kokeen järjestämisestä vastaisivat Liikenne- ja viestintäviraston koulutuksen järjestäjäksi hyväksymät koulutusorganisaatiot.

Taksipalvelujen saatavuuden tilannekuvan parantamiseksi ehdotetaan, että palveluntarjoajien olisi toimitettava Liikenne- ja viestintävirastolle tiedot

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi

tarjoamiensa tai välittämiensä taksipalvelujen tarjonnasta ja toteutuneesta kysynnästä aiempaa tarkemmin.

Hinnoittelun läpinäkyvyyden parantamiseksi ja hintavertailun helpottamiseksi ehdotetaan, että taksikyydeissä olisi jatkossa käytettävä tiettyä hinnoittelurakennetta, käytettävä hinnan määrityksessä taksamittaria ja esitettävä etukäteen esimerkkimatkan hinta, jos taksikyydistä ei ole sovittu etukäteen kiinteää hintaa. Liikenne- ja viestintävirastolla olisi tarvittaessa oikeus asettaa enimmäishinnat erityisryhmien lisäpalveluille.

Harmaan talouden torjunnan tukemiseksi ehdotetaan, että liikennepalvelulaissa määriteltäisiin kaikista taksikyydeistä verovalvontaa varten kerättävät tiedot ja että kaikissa taksikyydeissä tulisi käyttää joko taksamittaria tai muuta laitetta tai järjestelmää, joka kerää ja säilyttää laissa edellytetyt tiedot. Tunnistamisen helpottamiseksi tieliikennelakiin ehdotetaan lisättäväksi velvoite käyttää taksivalaisinta taksiliikenteessä tietyin poikkeuksin. Taksiliikennelupa myönnettäisiin vain y-tunnukselliselle toimijalle, joka on suorittanut liikennepalvelulaissa säädetyn yrittäjäkoulutuksen ja -kokeen. Kenttävalvonnan helpottamiseksi taksiliikenneluvan jäljennös tulisi olla mukana ajoneuvossa.

Koti- ja matkailupalveluyritysten palvelukokonaisuuteen sisältyvään vähäiseen kuljetustoimintaan ei vaadittaisi jatkossa taksiliikennelupaa. Tavoitteena on helpottaa koti- ja matkailupalveluyritysten toimintamahdollisuuksia, vähentää tarpeetonta hallinnollista taakkaa sekä selkeyttää lainsäädäntöä.

Esityksen suhdetta perustuslakiin on käsitelty perusteellisemmin hallituksen esityksen luvussa 12. Tässä lausunnossa on esitetty joitakin keskeisiä huomioita esityksen suhteesta perustuslakiin ja vaikutuksista perusoikeuksiin erityisesti oikeusministeriön liikenne- ja viestintävaliokunnalle toimittamassa lausunnossa esille nostettujen perustuslakikysymysten osalta. Lausunnossa on kommentoitu myös joitakin muita oikeusministeriön lausunnossa esitettyjä näkemyksiä, vaikka niistä ei ole selvästi käynyt ilmi, liittyykö niihin oikeusministeriön näkemyksen mukaan nimenomaan perustuslaillisia kysymyksiä.

2 Perusoikeuksiin liittyvä sääntely

Esitys sisältää perusoikeuksien kannalta merkityksellistä sääntelyä. Perusoikeuksiin liittyvät näkökulmat on valmistelussa pyritty huomioimaan asianmukaisesti arvioimalla ehdotuksia perusoikeuksien, niiden yleisten rajoitusedellytysten ja perustuslakivaliokunnan aiemman lausuntokäytännön kautta.

Perustuslaillisia säätämisjärjestyskysymyksiä on valmistelussa arvioitu erityisesti seuraavissa aihekokonaisuuksissa:

<u>Taksiliikennelupavaatimus ja luvan myöntäminen</u>

- Pakollinen yrittäjäkoe ja -koulutus taksiliikenneluvan saamisen edellytyksenä ja siihen liittyvät poikkeukset ja siirtymäsäännökset,

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

liikennepalvelulaki 6 ja 6 a § (yhdenvertaisuus, oikeus työhön ja elinkeinovapaus);
- Y-tunnus taksiliikenneluvan myöntämisen edellytyksenä ja siihen liittyvä siirtymäsäännös, liikennepalvelulaki 6 § (oikeus työhön ja elinkeinovapaus);
- Koti- ja matkailupalveluyrityksiä koskeva poikkeus taksiliikennelupavaatimuksesta, liikennepalvelulaki 4 § (yhdenvertaisuus).

Taksinkuljettajan ajoluvan myöntäminen

- Tietyt sakkorekisteristä ilmenevät teot estävät ajoluvan myöntämisen ajolupahakemuksen ratkaisemispäivää edeltävän kolmen vuoden ajalta, liikennepalvelulaki 25 § (oikeus työhön ja elinkeinovapaus);
- Liikenne- ja viestintäviraston oikeus määrätä taksinkuljettajan kokeessa todetun vilpin seurauksena kuuden kuukauden mittainen kielto osallistua taksinkuljettajan kokeeseen uudelleen, liikennepalvelulaki 246 a § (oikeus työhön ja elinkeinovapaus).

Hyväksyminen koulutuksen järjestäjäksi ja koulutuksen järjestäjien valvonta

- Vaatimus Liikenne- ja viestintäviraston hyväksynnästä erityisryhmien kuljettajakoulutuksen ja taksiliikenteen yrittäjäkoulutuksen järjestäjäksi sekä koulutuksen järjestäjälle asetettavat vaatimukset, liikennepalvelulaki 35 a § (oikeus työhön ja elinkeinovapaus);
- Erityisryhmien kuljettajakoulutuksen sekä yrittäjäkoulutuksen ja -kokeen järjestämisvastuun antaminen yksityisille palveluntarjoajille, liikennepalvelulaki 35 a § (julkisen hallintotehtävän antaminen muulle kuin viranomaiselle);
- Liikenne- ja viestintäviraston oikeus valtuuttaa ulkopuolinen asiantuntija suorittamaan koulutusorganisaatioiden käytännön valvontatoimintaa, liikennepalvelulaki 193 a § (julkisen hallintotehtävän antaminen muulle kuin viranomaiselle).

Hinnoittelu

- Liikenne- ja viestintäviraston oikeus tarvittaessa asettaa enimmäishinnat erityisryhmien lisäpalveluille, liikennepalvelulaki 152 § (omaisuuden suoja)

Vapaaehtoinen erityisryhmien kuljettajakoulutus

- Vapaaehtoisen erityisryhmien kuljettajakoulutuksen suorittamisen mahdollinen tosiasiallinen pakollisuus erityisesti julkisesti tuettuja kyytejä suorittaville kuljettajille, liikennepalvelulaki 26 a § (oikeus työhön ja elinkeinovapaus)
- Erityisryhmien kuljettajakoulutuksen suorittamiseen liittyvät poikkeukset (vapautus teoriakoulutuksesta), liikennepalvelulaki 26 a § (yhdenvertaisuus)

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Liikenne- ja viestintävirastolle annetut määräyksenantovaltuudet
(lainsäädäntövallan siirtäminen)

- Liikennepalvelulain 6 a §:n 5 momentti (taksiliikenteen yrittäjäkoulutus)
- Liikennepalvelulain 15 a §:n 3 momentti (muu laite ja järjestelmä)
- Liikennepalvelulain 25 a §:n 2 momentti (taksinkuljettajan koe)
- Liikennepalvelulain 26 a §:n 4 momentti (taksiliikenteen erityisryhmien kuljettajakoulutus)
- Liikennepalvelulain 35 b §:n 5 momentti (taksiliikenteen koulutusorganisaation hyväksynnän hakeminen ja koulutusohjelman vahvistaminen)
- Liikennepalvelulain 36 a §:n 4 momentti (taksiliikenteen hyväksytyn koulutusorganisaation opetushenkilöstö ja välineet)
- Liikennepalvelulain 152 §:n 2 momentti (taksamittari)
- Liikennepalvelulain 152 §:n 3 momentti (hintatietojen ja esimerkkimatkan hinnan ilmoittaminen sekä niiden esilläpito)
- Liikennepalvelulain 152 §:n 4 momentti (esimerkkimatkan hinta, jonka ylittyessä taksimatkan hinnasta sovittava nimenomaisesti)
- Liikennepalvelulain 152 §:n 6 momentti (hintaseurantaa varten viranomaiselle toimitettavat taksipalvelujen hintatiedot)
- Liikennepalvelulain 179 §:n 4 momentti (taksipalvelujen saatavuustiedot)
- Liikennepalvelulain 246 a §:n 3 momentti (taksinkuljettajan kokeen koesuorituksen hylkääminen ja kielto osallistua kokeeseen).

3 Oikeusministeriön lausunto

3.1 Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu KHO:2018:85 ja taksinkuljettajan ajoluvan myöntämiseen liittyvä karenssiaika

Liikennepalvelulain 25 §:ssä säädetään taksinkuljettajan ajoluvan myöntämisen edellytyksistä. Pykälän 3 ja 4 momenteissa säädetään rikos- ja sakkorekisteristä ilmenevistä rikoslain teonkuvauksista, jotka muodostavat säännöksessä määritetyn karenssiajan pituisen ehdottoman esteen ajoluvan myöntämiselle. Liikenne- ja viestintäviraston nykyisen tulkinnan mukaan sekä sakkorekisteristä että rikosrekisteristä ilmenevät teot estävät ajoluvan myöntämisen *luvan hakemista edeltävän viiden vuoden ajalta.*

Esityksessä pykälän 4 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että sakkorekisteristä ilmenevät teot - rikoslain 23 luvun 2 §:ssä tarkoitettu törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen, 3 §:ssä tarkoitettu rattijuopumus, 4 §:ssä tarkoitettu törkeä rattijuopumus sekä 10 §:ssä tarkoitettu kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta - estäisivät ajoluvan myöntämisen *ajolupahakemuksen ratkaisemispäivää edeltävän kolmen vuoden ajalta*. Rikosrekisteriin merkittyjen vakavampien rikosten osalta ei esitetä muutosta.

Perustuslakivaliokunta on korostanut taksiliikennelaista ja liikennepalvelulaista antamissaan lausunnoissa (PeVL 46/2016 vp, s. 3 ja

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi

PeVL 31/2006 vp, s. 2), että taksitoiminnalla on tärkeä asema osana julkisen liikenteen järjestelmää, ja että taksiliikenteellä on myös perustuslain 9 §:ssä tarkoitettua liikkumisvapautta toteuttava merkitys erityisesti erityisryhmille, kuten vammaisille ja liikuntarajoitteisille. Tästä syystä esimerkiksi matkustajaturvallisuuteen ja liikenneturvallisuuteen liittyvät lupaehdot voivat muodostaa hyväksyttävän perusteen elinkeinovapauteen puuttumiselle.

Nykyisen ajolupavaatimuksen ja rikostaustaan perustuvan luvan myöntämiseen liittyvän karenssiajan taustalla on liikenne- ja matkustajaturvallisuusintressi, jota on pidetty yhteiskunnallisesti hyväksyttävänä.

Oikeusministeriö kiinnittää liikenne- ja viestintävaliokunnalle toimittamassaan lausunnossa kuitenkin huomiota siihen, että liikennepalvelulain 25 §:n karenssiaikaa koskeva muutosesitys ei vaikuttaisi poistavan korkeimman hallinto-oikeuden yksittäisessä ajoluvan myöntämistä koskeneessa tapauksessa (KHO:2018:85) havaitsemaa ilmeistä ristiriitaa perustuslain turvaaman elinkeinovapauden kanssa.

KHO katsoi kyseisessä ennakkoratkaisussa, joka koski rikoslain 23 luvun 10 §:ssä tarkoitettua kulkuneuvon kuljettamista oikeudetta ja sen vaikutusta hakijan ajoluvan myöntämiseen, että ehdoton karenssiaika oli jo alle kolme vuoden (2 vuotta 7 kk) mittaisena hyvin lievässä ajo-oikeuden rikkomustilanteessa ristiriidassa perusoikeusrajoitukselle asetetun suhteellisuus- ja välttämättömyysvaatimuksen kanssa.

Oikeusministeriö korostaa lausunnossaan, että ilmeinen ristiriita perustuslain kanssa on merkittävän kynnyksen takana. Oikeusministeriö huomauttaa, että hallituksen esityksessä lakiin ehdotetaan sellaista säännöstä, jonka voidaan katsoa olevan ehdotetussakin muodossa ilmeisessä ristiriidassa perustuslain kanssa eivätkä esityksen perustelut ja perusoikeuksien yleisten rajoitusedellytysten arviointi suhteessa KHO:n ratkaisussa arvioituun ilmeiseen ristiriitaan perustuslain kanssa vaikuta riittäviltä.

Hallituksen esityksellä kulkuneuvon oikeudetta kuljettamiseen liittyvä karenssiaika ajoluvan myöntämisen yhteydessä lyhenisi sakkorekisteristä ilmenevien tekojen osalta viidestä vuodesta kolmeen vuoteen. Muutosehdotuksella pyritään huomioimaan KHO:n näkemys siitä, että nykyinen karenssiaika on liian pitkä. Karenssiajan lyhentäminen juuri kolmeen vuoteen perustuu pääosin siihen, että Liikenne- ja viestintävirasto saa käytännössä tiedot sakkorekisteristä vain kolmen vuoden ajalta, jolloin sääntelyä on perusteltua korjata vastaamaan tosiasiallista tilannetta.

Karenssiajan pituutta on valmistelun yhteydessä arvioitu myös elinkeinovapauden rajoittamisen kannalta. Sakkorekisteristä ilmeneviin lievempiin rikkomuksiin sovellettavan karenssiajan lyhentämistä pidettiin myös perusoikeusrajoituksen suhteellisuusvaatimuksen ja välttämättömyyden näkökulmasta tarpeellisena. Karenssiajan lyhentäminen kolmeen vuoteen vähentää lupavaatimuksen elinkeinovapautta rajoittavaa vaikutusta ilman, että sillä arvioitiin

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi

valmistelun aikana vielä olevan merkittävää vaikutusta rajoitusperusteen taustalla olevaan liikenneturvallisuusintressiin. Myös ehdotettu karenssiajan laskutavan täsmentäminen siten, että määräaika lasketaan ajoluvan hakemisen sijaan lupahakemuksen ratkaisupäivästä taaksepäin tosiasiallisesti lyhentää karenssiaikaa ja lieventää lain sanamuotoa elinkeinovapauden kannalta myönteisesti.

Elinkeinovapautta rajoittavilla ajolupavaatimuksilla pyritään lisäämään matkustajaturvallisuutta ja liikenneturvallisuutta, jotka turvaavat muun muassa perustuslain 7 §:n oikeutta elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Niillä on myös perustuslain 9 §:ssä tarkoitettua liikkumisvapautta toteuttava merkitys erityisesti erityisryhmille. Ajolupavaatimusten keventämiseen on esityksessä suhtauduttu pidättyvästi, sillä lakiehdotuksen yhtenä keskeisenä tavoitteena on nimenomaan taksipalvelujen turvallisuuden ja toiminnan luotettavuuden parantaminen.

Liikenne- ja viestintäministeriö on lakimuutoksen valmistelun aikana ollut tietoinen oikeusministeriön lausunnossa viitatusta korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisusta ja se on ollut pääsyy siihen, miksi ajoluvan myöntämiseen liittyvän karenssiajan asianmukaisuutta on valmistelun aikana tarkemmin selvitetty. Näiden selvitysten yhteydessä on käynyt ilmi muun muassa sakkorekisteristä saatavien tietojen aikaraja, jonka vuoksi sakkorekisteristä ilmenevien rikkomusten karenssiaikoja on valmistelussa päädytty tarkastelemaan laajemmin kuin korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa käsitellyn rikoslain 23 luvun 10 §:n pykälän osalta.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisun vuoksi valmistelun aikana harkittiin myös sitä vaihtoehtoa, että ajo-oikeusrikkomuksiin liittyvää ajoluvan myöntämisen karenssiaikaa lyhennettäisiin enemmän kuin muiden sakkorekisteristä ilmenevien tekojen karenssiaikaa. Tämä vaihtoehto kuitenkin hylättiin valmisteluvaiheessa, vaikka oli hallituksen esityksen säätämisjärjestysperusluissakin todetulla tavalla tiedossa, että yhtenäinen kolmen vuoden karenssiaika ei välttämättä ratkaise elinkeinovapauden rajoittamiseen liittyviä haasteita kaikkien lievimpien yksittäistapausten osalta.

Ratkaisu perustui pääasiassa siihen, että kulkuneuvon oikeudetta kuljettamisen tunnusmerkistöön sisältyy myös selvästi yllä mainittua korkeimman hallinto-oikeuden yksittäistapausta koskevaa ratkaisua vakavampia tekomuotoja. Valmistelun aikana todettiin, että jos ajo-oikeudetta ajamiseen liittyvää ajoluvan myöntämisen karenssiaikaa lyhennettäisiin ehdotettua enemmän hyvin lievien kulkuneuvon oikeudetta kuljettamisen tekomuotojen vuoksi, lupa tulisi melko usein myöntää myös selkeää piittaamattomuutta osoittaneissa tilanteissa, kuten rikottaessa poliisin asettamaa ajokieltoa. Ainakin näiden vakavampien rikkomusten arvioitiin voivan heikentää liikenne- ja matkustajaturvallisuutta siinä määrin, että kolmen vuoden karenssiajan voidaan katsoa olevan oikeassa suhteessa elinkeinovapauden rajoittamisen ja liikenne- ja matkustajaturvallisuusintressin välillä ja sitä pidettiin siten perusteltuna.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi

Tällä hetkellä ajoluvan myöntämiseen liittyvät karenssiajat perustuvat rikoslaista ilmeneviin teonkuviin. Jotta olisi mahdollista täsmällisesti ja tarkkarajaisesti määritellä erilaisia karenssiaikoja erilaisille ajo-luparikkomuksille, ne pitäisi pystyä tätä tarkoitusta varten määrittämään rikoslakia yksityiskohtaisemmin. Tämän tyyppinen erillinen jaottelu liikennepalvelulaissa olisi vaikeaa. Sääntelyn täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden kannalta on pidetty selkeimpänä vaihtoehtona, että kaikkiin sakkorekisteristä ilmeneviin ajo-oikeudetta ajamistilanteisiin sovelletaan samaa karenssiaikaa.

Karenssiaikaa koskevassa ratkaisussa huomioitiin myös Liikenne- ja viestintävirastolta lupaviranomaisena saatu tieto, että luvan myöntämisprosessissa olisi jälkikäteen hyvin vaikea arvioida sakkorekisteristä ilmenevän ajo-oikeudetta ajamisen törkeysastetta. Sakkorekisterin tiedot rikkomuksesta ovat melko suppeita eivätkä edes sakkomäärät välttämättä anna vertailukelpoista teon vakavuuden mittaria vaikkapa tilanteessa, jossa sakkoja on annettu useammasta rikkomuksesta. Käytännössä karenssiajan arviointi edellyttäisi tapauskohtaista harkintaa luvan hakijan antamien tietojen perusteella. Tapauskohtainen harkinta olisi haasteellista hakijoiden yhdenvertaisen kohtelun kannalta. Se vaatisi myös merkittävästi resursseja, joiden vuoksi lupien myöntämisajat todennäköisesti pitenisivät, mikä käytännössä myös rajoittaisi ajoluvanhakijoiden elinkeinovapauden toteutumista.

3.2 Yrittäjäkoulutus ja -koe

Taksiliikenneluvan saamisen edellytykseksi palautettaisiin yrittäjäkoulutuksen ja -kokeen hyväksytty suorittaminen. Koevaatimus koskisi esityksen mukaan myös niitä taksiliikenneluvanhaltijoita, joiden liikennelupa on myönnetty liikennepalvelulain voimaantulon jälkeen, mutta ennen nyt esitetyn lakimuutoksen voimaantuloa (1.7.2018 – x.x.2021), ja jotka eivät täytä aikaisemman taksiliikennelain aikaisia lupaedellytyksiä yrittäjäpätevyyden osoittamisesta. Jo luvan saaneilla olisi siirtymäaika kokeen suorittamiseen, koulutuksen suorittaminen ei olisi pakollista.

Yrittäjäkoulutusta koskeva sääntely on oikeusministeriön arvion mukaan merkityksellistä yhdenvertaisuuden ja elinkeinonvapauden kannalta. Oikeusministeriö kiinnitti lausunnossaan huomiota muun muassa siihen, että niiden kuljettajien, joilla on ollut voimassa taksinkuljettajan ammattipätevyydestä annetussa laissa tarkoitettu taksinkuljettajan ajolupa ja joiden voidaan todentaa osallistuneen kyseisessä laissa tarkoitettuun lakisääteiseen kuljettajakoulutukseen tai jatkokoulutukseen, ei tarvitsisi suorittaa yrittäjäkoetta tai -koulutusta. Samoin oikeusministeriö kiinnitti huomiota siihen, että ehdotetun yrittäjäkoulutuksen ja kumotun taksiliikennelain yrittäjäkurssin sisällöt ovat vain osittain samat ja että yrittäjäkurssin suorittamisesta voi olla kulunut hyvinkin pitkä aika lakimuutosten tullessa voimaan.

Oikeusministeriö totesi kuitenkin liikenne- ja viestintävaliokunnalle osoittamassaan lausunnossa, ettei sillä ole huomauttamista esityksen säätämisjärjestysperusteluissa tehtyyn arvioon siitä, onko lupaehtoja ehdotetulla tavalla mahdollista muuttaa. Oikeusministeriö arvioi

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi

lausunnossaan myös, että hallituksen esityksen perusteluissa on kyetty esittämään hyväksyttävät perusteet henkilöiden erilaiseen asemaan asettamiselle yrittäjäkoulutuksen suhteen, eikä sääntely siten näyttäydy perustuslain 6 ja 18 §:n kannalta ongelmallisena.

3.3 Taksinkuljettajan kokeessa todetun vilpin seuraamussääntely

Liikennepalvelulain muutosehdotuksen 246 a §:n mukaan Liikenne- ja viestintävirasto asettaisi kuuden kuukauden ajaksi kiellon osallistua taksinkuljettajan kokeeseen henkilölle, jonka on taksinkuljettajan kokeen koetilaisuudessa todettu syyllistyneen vilpilliseen toimintaan. Määräaika laskettaisiin siitä koepäivästä, jona vilpilliseksi katsottava toiminta tapahtui.

Oikeusministeriö esittää lausunnossaan, että kuuden kuukauden määräaikainen kielto osallistua taksinkuljettajan kokeeseen merkitsee tosiasiallista elinkeinotoiminnan rajoittamista. Kokeen suorittaminen on taksinkuljettajan luvan ehdoton edellytys, ja karenssiaika rajoittaa henkilön mahdollisuuksia kokeeseen osallistumisen kautta hakea lupaa valitsemansa elinkeinon harjoittamiseen.

Koevilppiin liittyvän karenssisääntelyn voidaan oikeusministeriön näkemyksen mukaisesti katsoa voivan välillisesti ja määräaikaisesti rajoittaa elinkeinovapautta, koska taksinkuljettajan ajoluvan saaminen mahdollisesti sen johdosta viivästyy.

Vilppisääntelyn tuomista liikennepalvelulakiin on pidetty välttämättömänä, koska vilppitapaukset ovat Liikenne- ja viestintäviraston mukaan merkittävästi lisääntyneet liikennepalvelulain voimaantulon jälkeen eikä lakiin sisältyneitä viranomaisten puuttumismahdollisuuksia ole lainsäädännön arviointityön aikana pidetty riittävinä tilanteen korjaamiseksi. Taksinkuljettajan koe on tällä hetkellä ainoa lakiin perustuva tapa arvioida taksinkuljettajan osaamista ja pätevyyttä ennen ajoluvan myöntämistä. Koska taksinkuljettaja voi toimia muun muassa liikunta- ja toimintarajoitteisten asiakkaiden sekä lapsien kanssa, on tärkeää, että kaikki ajoluvan haltijat ovat suorittaneet kokeen oman osaamisensa turvin ja että testi mahdollisimman hyvin mittaa sitä, että kuljettajalla on riittävät perustaidot taksinkuljettajana toimimiseen.

Vilppisääntelyn tarkoitusta voidaan siten pitää hyväksyttävänä. Vilppisääntelyllä pyritään osaltaan turvaamaan taksinkuljettajan kokeelle asetetun tehtävän toteutuminen. Taustalla on pyrkimys turvata perustuslain 7 §:n suojelema oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen sekä perustuslain 9 §:n pykälän liikkumisvapautta toteuttava merkitys erityisesti erityisryhmille, kuten vammaisille ja liikuntarajoitteisille.

Todetusta vilpistä tai sen yrityksestä asetettavan kuuden kuukauden mittaisen osallistumiskiellon on arvioitu olevan riittävän pitkä luomaan pelotevaikutuksen, joka merkittävästi vähentää lisääntyneiden vilppiyritysten määrää. Karenssiajan pituuden arvioidaan myös olevan riittävän pitkä, jotta se loisi kannusteen panostaa kokeella arvioitavan osaamisen hankkimiseen ajoluvan saamiseksi.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Liikenne- ja viestintäviraston asettaman kiellon sopivaa kestoa arvioitiin valmistelun aikana ja lausuntokierroksella olleessa esitysluonnoksessa kiellon pituudeksi esitettiin ensin kolmea kuukautta. Erityisesti taksitoimialaa ja erityisryhmiä edustavat tahot esittivät lausuntokierroksella, ettei kolmen kuukauden karenssiaika taksinkuljettajan kokeessa todetusta vilpistä ole riittävän pitkä hallinnollinen seuraamus, jotta sillä olisi toivottu vaikutus. Koevilppiin suhtauduttiin lausunnoissa ylipäätään hyvin vakavasti. Karenssiaikaa päätettiin lausuntopalautteen perusteella lopullisessa esityksessä pidentää kuuteen kuukauteen.

Liikenne- ja viestintäministeriöllä ei ole tutkimuksellista näyttöä siitä, että juuri kuuden kuukauden mittainen karenssiaika on kaikkien tehokkain vähentämään vilppitapauksia, vaan ehdotettu karenssiajan pituus on asetettu enemmänkin kohtuusarvion perusteella. Osa sidosryhmistä on esittänyt myös selvästi ehdotettua pidempää karenssiaikaa.

Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo, että ehdotettu Liikenne- ja viestintäviraston päätös kuuden kuukauden mittaisesta kiellosta osallistua taksinkuljettajan kokeeseen todetun vilpin seurauksena on välillisen elinkeinovapauden rajoittumisen kannalta ja yleisten rajoitusedellytyksen näkökulmasta riittävän täsmällinen ja tarkkarajainen sekä oikeasuhtainen ja hyväksyttävä suhteessa siihen, mitä taksinkuljettajan kokeella tavoitellaan. Liikenne- ja viestintäviraston päätöksestä on myös mahdollisuus valittaa.

3.4 Erityisryhmien kuljettajakoulutus

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset uudesta vapaaehtoisesta erityisryhmien palvelutilanteita tukevasta kuljettajakoulutuksesta. Kuljettajat, jotka ovat suorittaneet aikaisemman taksinkuljettajan ammattipätevyydestä annetun lain aikaista pakollista kuljettajakoulutusta taikka jatkokoulutusta, saisivat todistuksen erityisryhmien kuljettajakoulutuksen suorittamisesta osallistumalla kuljettajakoulutuksen käytännön osuuteen.

Oikeusministeriö kiinnitti lausunnossaan huomiota siihen, että lakiin lisättäväksi ehdotetun kuljettajakoulutuksen sisältö ei täysin vastaisi aiempaa lakisääteistä kuljettajakoulutusta tai yrittäjäkoulutusta, minkä vuoksi ehdotetussa sääntelyssä tulee huomioida yhdenvertaisuus-näkökohdat. Oikeusministeriö kiinnitti lisäksi huomiota hallituksen esityksen toteamukseen siitä, että hankintayksiköt voivat esityksen tavoitteiden mukaisesti päätyä ottamaan erityisryhmien kuljettajakoulutuksen osaksi kilpailutusten laatuvaatimuksia. Silloin on mahdollista, että kuljettajakoulutuksen käymisestä tulee tosiasiallisesti välttämätöntä erityisesti niille kuljettajille, jotka suorittavat ajoja alueilla, joissa julkisesti hankitut kuljetukset muodostavat valtaosan päivittäisistä ajoista.

Oikeusministeriö kuitenkin arvioi lausunnossaan, että esityksen perusteluissa on kyetty esittämään hyväksyttävät perusteet henkilöiden erilaiseen asemaan asettamiselle erityisryhmien kuljettajakoulutuksen

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi

suorittamisessa, eikä sääntely siten näyttäydy perustuslain 6 ja 18 §:n kannalta ongelmallisena.

3.5 Hyväksyttyjä koulutusorganisaatioita koskeva sääntely ja koulutusorganisaatioiden valvonta

Esityksessä liikennepalvelulakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset erityisryhmien kuljettajakoulutuksesta sekä yrittäjäkoulutuksesta. Koulutusten järjestämisestä vastaisivat yksityiset koulutusorganisaatiot, jotka ovat saaneet Liikenne- ja viestintäviraston hyväksynnän koulutuksen järjestäjiksi. Liikenne- ja viestintävirasto vastaisi hyväksynnän saaneiden koulutuksen järjestäjien ja niiden järjestämän koulutuksen, sekä yrittäjäkokeen järjestämisen valvonnasta. Liikenne- ja viestintävirasto vastaisi myös koulutuksen järjestäjien myöntämien todistusten myöntämisen valvonnasta. Liikenne- ja viestintävirastolla olisi oikeus siirtää käytännön valvonnan suorittaminen ulkopuoliselle asiantuntijalle. Liikenne- ja viestintäviraston valtuuttamalla ulkopuolisella asiantuntijalla olisi velvollisuus ilmoittaa valvonnan yhteydessä havaitut puutteet tai laiminlyönnit viipymättä Liikenne- ja viestintäviraston tietoon tarvittaviin toimenpiteisiin ryhtymistä varten.

Oikeusministeriö on kiinnittänyt lausunnossaan huomiota ehdotettuun liikennepalvelulain 193 a §:ään, jonka mukaan Liikenne- ja viestintävirastolla olisi oikeus valtuuttaa ulkopuolinen asiantuntija suorittamaan koulutuksen järjestäjiin kohdistuvaa valvontaa. Oikeusministeriön mukaan tulisi varmistaa, että koulutustoimijoihin ja yrittäjäkokeeseen kohdistuva valvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Perustuslakivaliokunta on aikaisemmassa lausuntokäytännössään todennut, että julkisen hallintotehtävän antaminen muulle kuin viranomaiselle on tarkoituksenmukaista tilanteessa, jossa tehtävän luonne edellyttää syvällistä erikoistumista aihealueeseen (esim. PeVL 37/2010 vp, s. 5).

Liikenne- ja viestintävirasto vastaisi yrittäjäkokeiden järjestämisen valvonnasta liikennepalvelulakiin lisättäväksi ehdotetun 193 a §:n nojalla. Liikenne- ja viestintäviraston tehtävään valtuuttamalla asiantuntijalla olisi oikeus päästä seuraamaan opetusta sekä saada valvonnassa tarvittavat tiedot. Asiantuntijalla olisi myös oikeus päästä seuraamaan yrittäjäkoulutuksen yrittäjäkoetta sen asianmukaisen toteutumisen ja kulun varmistamiseksi. Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymän koulutusorganisaation tulisi järjestää olosuhteet sellaisiksi, että tarkastukset voidaan suorittaa asianmukaisesti. Tarkastuksia ei saisi tehdä pysyväisluontoiseen asumiseen käytettävässä tilassa. Tarkastuksessa olisi noudatettava hallintolain 39 §:ää.

Liikenne- ja viestintäviraston valtuuttamalla valvontaa suorittavalla asiantuntijalla tarkoitetaan käytännössä yksityistä palveluntuottajaa, jolla on tekniset taidot ja tehtävän edellyttämä kokemus koulutukselle asetettujen edellytysten toteutumisen valvonnasta. Säännös mahdollistaisi yksityisten asiantuntijoiden hyödyntämisen laissa säädetyssä valvontatehtävässä. Tehtävän antaminen muulle kuin viranomaiselle on

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi

perusteltua tehtävän edellyttämän erityisen asiantuntemuksen vuoksi. Myös hyvän hallinnon vaatimusten voidaan katsoa toteutuvan, sillä toiminnassa olisi noudatettava hallinnon yleislakeja. Pykälässä säädettäisiin myös, että viraston valtuuttamaan ulkopuoliseen asiantuntijaan sovellettaisiin rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä, millä vahvistettaisiin oikeusturvan ja hyvän hallinnon vaatimuksen toteutumista. Säännös sisältäisi viittauksen hallintolain 39 §:ään.

Oikeusministeriö toteaa lisäksi lausunnossaan, että erityisryhmien kuljettajakoulutuksen ja yrittäjäkoulutuksen viranomaisvalvonnan ulkoistamista koskevasta liikennepalvelulakiin ehdotetusta 193 a §:stä puuttuu maininta siitä, että ulkopuoliseen asiantuntijaan sovellettaisiin vahingonkorvauslakia koskevia säännöksiä. Oikeusministeriö katsoo, että esitystä tulisi täydentää tältä osin.

Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa, että ehdotettua liikennepalvelulain 193 §:ää olisi perusteltua täydentää oikeusministeriön ehdotuksen mukaisesti ja tulee esittämään tästä ehdotuksen liikenne- ja viestintävaliokunnalle annettavassa vastineessa. Pykälää voitaisiin täydentää esimerkiksi seuraavasti:

”193 a §
Taksiliikenteen erityisryhmien kuljettajakoulutuksia sekä yrittäjäkoulutuksia järjestävien koulutusorganisaatioiden toimintaa valvova viranomainen

Liikenne- ja viestintävirasto vastaa 35 a §:n mukaisen hyväksynnän saaneiden koulutuksen järjestäjien ja niiden järjestämän koulutuksen, sekä 6 a §:ssä tarkoitetun yrittäjäkokeen järjestämisen valvonnasta. Liikenne- ja viestintävirasto vastaa myös koulutuksen järjestäjien myöntämien todistusten myöntämisen valvonnasta. Liikenne- ja viestintävirasto voi valtuuttaa ulkopuolisen asiantuntijan suorittamaan käytännön valvontatoimintaa.

Liikenne- ja viestintäviraston tehtävään valtuuttamalla ulkopuolisella asiantuntijalla on oikeus päästä seuraamaan opetusta ja saada valvonnassa tarvittavat tiedot. Liikenne- ja viestintäviraston tehtävään valtuuttamalla asiantuntijalla on myös oikeus päästä seuraamaan yrittäjäkoulutuksen yrittäjäkoetta sen asianmukaisen toteutumisen ja kulun varmistamiseksi. Hyväksynnän saaneiden koulutuksen järjestäjien on järjestettävä olosuhteet sellaisiksi, että tarkastukset voidaan suorittaa asianmukaisesti. Tarkastuksia ei saa tehdä pysyväisluontoiseen asumiseen käytettävässä tilassa. Tarkastuksessa on noudatettava hallintolain 39 §:ää.

Valvonnan yhteydessä havaitut puutteet tai laiminlyönnit on viipymättä saatettava Liikenne- ja viestintäviraston tietoon tarvittaviin toimenpiteisiin ryhtymistä varten. Liikenne- ja viestintäviraston valtuuttamaan ulkopuolisen asiantuntijaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.”

Muutokset suhteessa hallituksen esitykseen on merkitty keltaisella korostuksella.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

3.6 Taksinkuljettajan kokeen järjestäminen ja valvonta

Oikeusministeriö on kiinnittänyt lausunnossaan huomiota myös taksinkuljettajan kokeen järjestämisvastuuseen, joka oikeusministeriön mukaan eroaa hallituksen esityksessä ehdotetuista yrittäjäkoetta ja erityisryhmien kuljettajakoetta koskevista järjestelyistä.

Oikeusministeriö toteaa lausunnossaan lisäksi, että voimassaolevassa liikenteen palveluista annetussa laissa tai ehdotetussa 25 a §:ssä ei ole taksinkuljettajien kokeiden osalta ehdotettua liikennepalvelulain 6 a §:n 4 momenttia tai vastaavaa säännöstä siitä, että kokeen järjestämisestä vastaa organisaatio, jolle virasto on myöntänyt hyväksynnän tai että viraston lakisääteinen tehtävä olisi mahdollista siirtää viranomaiskoneiston ulkopuolelle. Lausunnossa todetaan lisäksi, että tällainen säännös vaikuttaa puuttuvan myös erityisryhmien kuljettajakoulutusta koskevasta liikennepalvelulain 26 a §:stä. Oikeusministeriö toteaa myös, ettei esityksestä käy ilmi, kuinka taksinkuljettajan koetta järjestävien Liikenne- ja viestintäviraston palveluntuottajien valvonta on järjestetty ja mihin sääntelyyn valvonta perustuu.

Liikenne- ja viestintäministeriön käsityksen mukaan oikeusministeriö ei lausunnossaan esitä, että voimassaolevaan taksinkuljettajan kokeen järjestämiseen liittyvään sääntelyyn tai koejärjestelyihin liittyisi tarvetta arvioida niitä uudelleen perustuslain näkökulmasta, vaan kyse on pikemmin siitä, että taksikuljettajan kokeen ja sen järjestämisen sääntely ei hahmotu hallituksen esityksestä. Tämä johtuu ainakin osittain siitä, että liikennepalvelulain muutosehdotuksessa ei esitetä muutoksia nykyisiin taksinkuljettajan kokeen järjestämisvaltuuksiin tai muihin taksinkuljettajan kokeeseen liittyviin nykyisiin käytäntöihin, jotka oikeusministeriön esille nostamalla tavalla eroavat hallituksen esityksessä ehdotetuista koulutus- ja koejärjestelyistä.

Selvyyden vuoksi kuvaamme alla lyhyesti nykyisen käytännön taksinkuljettajan kokeen järjestämisessä ja valvonnassa sekä näiden taustalla olevan sääntelyn.

Liikenne- ja viestintävirasto vastaa tällä hetkellä liikennepalvelulain 25 §:n mukaisesti taksinkuljettajan kokeen sisällöstä ja vaatimuksista sekä kokeen toteuttamisesta ja järjestämisestä ja vastaisi näistä edelleen liikennepalvelulakiin ehdotetun 25 a §:n perusteella.

Liikenne- ja viestintävirastolta saadun selvityksen perusteella nykyinen käytäntö taksinkuljettajan kokeen järjestämisessä yhteistyössä yksityisen palveluntarjoajan kanssa perustuu liikennepalvelulain 209 §:ään, jonka nojalla virasto voi sopimuksella siirtää yksityiselle tai julkiselle palveluntarjoajalle omaa toimintaansa tukevia avustavia tehtäviä taikka muita erikseen määriteltyjä hallintotehtäviä. Tähän liittyvää sääntelyä on tarkennettu liikennepalvelulain 211 §:n 2 momentissa, jonka mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi siirtää ammattipätevyyden todentamiseen liittyvänä avustavana tehtävänä ammattipätevyyden arviointiin liittyvän kokeen vastaanottamisen ja valvonnan sekä todistuksen antamisen. Liikenne- ja viestintävirasto ostaa yllä olevien säännösten nojalla

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

taksinkuljettajan kokeen käytännön koejärjestelyihin liittyvät palvelut kilpailuttamaltaan palveluntuottajalta. Palveluntuottajana toimii tällä hetkellä Ajovarma Oy (”Ajovarma”).

Liikenne- ja viestintäviraston selvityksen mukaan Ajovarma toimii Liikenne- ja viestintäviraston nimissä ja lukuun sen toteuttaessa taksinkuljettajan kokeen käytännön järjestelyt. Ajovarma vastaa myös taksinkuljettajan kokeiden valvonnasta. Kokeiden valvontavastuu perustuu Liikenne- ja viestintäviraston kanssa solmittuun sopimukseen, josta säädetään liikennepalvelulain 213 §:ssä. Liikenne- ja viestintävirasto vastaa taksinkuljettajan kokeen sisällöstä sekä kokeen toteuttamistavoista. Liikenne- ja viestintävirasto valvoo palveluntuottajan toimintaa, kokeiden vastaanottamista sekä kokeiden järjestämisestä tehdyn sopimuksen noudattamista liikennepalvelulain 215 §:n mukaisesti. Vastaavalla tavalla on järjestetty myös ajokorttiin tähtäävän kuljettajantutkinnon teoriakokeet.

Oikeusministeriön lausunnossa oletetaan virheellisesti, että erityisryhmien kuljettajakoulutuksen suorittaminen edellyttää koetta, jonka hyväksytty koulutusorganisaatio järjestäisi. Ehdotettu uusi erityisryhmien kuljettajakoulutus suoritettaisiin kuitenkin osallistumalla koulutuksen teoriaosuuteen ja käytännön koulutuspäivään eikä suoritukseen sisältyisi erillistä koetta. Tästä syystä ehdotettu liikennepalvelulain 26 a § ei myöskään sisällä erityisryhmien kuljettajakoetta tai sen järjestämistä koskevia säännöksiä. Hallituksen esityksen mukainen uusien koulutusten ja yrittäjäkokeen järjestämistapa vastaa ammattipätevyyspuolella jo käytössä olevaa käytäntöä, jossa koulutusorganisaation oikeus liikennepalvelulaissa säädettyjen koulutusten järjestämiseen perustuu Liikenne- ja viestintäviraston hyväksyntään.

Liikenne- ja viestintäviraston valvonta taksinkuljettajan kokeen järjestelyjä käytännössä hoitavaan palveluntuottajaan perustuu voimassa olevan liikennepalvelulain 215 §:ään sekä viraston ja palveluntuottajan välillä liikennepalvelulain 213 §:n nojalla solmittuun sopimukseen. Liikenne- ja viestintävirastolla on liikennepalvelulain 215 §:n mukaan oikeus valvoa palveluntarjoajien toimintaa, tehdä valvontaa varten tarkastuksia palveluntarjoajan toimitiloissa ja saada salassapitosäännösten estämättä tietoja palvelutehtäviin liittyvistä asiakirjoista.

3.7 Yrittäjäkoulutuksen suorittamisen siirtymäaika

Hallituksen esitykseen sisältyy pakollista yrittäjäkoulutusta ja -koetta koskeva siirtymäaika, joka koskee niitä luvanhaltijoita, joille on myönnetty taksiliikennelupa 1.7.2018 jälkeen, mutta ennen nyt ehdotetun sääntelyn voimaantuloa ja jotka eivät ole aiemmin suorittaneet lakisääteistä yrittäjäkoulutusta. Kyseisten luvanhaltijoiden tulee suorittaa esityksen 6 a §:n 3 momentissa tarkoitettu yrittäjäkoe viimeistään 31.12.2021 säilyttääkseen lupansa. Velvoite koskee myös yrityksen puolesta toimivia liikennepalvelulain 7 §:ssä tarkoitettuja liikenteestä vastaavia henkilöitä.

Oikeusministeriö toteaa lausunnossaan, että kun pakollista yrittäjäkoulutusta tarjoavia hyväksyttyjä koulutusorganisaatioita ei vielä ole eikä niiden alueellisesta saatavuudesta tai koulutusten hinnoista ole tietoa,

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi

ehdotuksen perusteella jää epäselväksi, onko ehdotettu vuoden siirtymäaika koulutuksen suorittamiselle riittävä.

Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa, että ehdotetulla siirtymäajalla pyritään vähentämään lupaehtojen muuttumisen vaikutuksia taksiliikenneluvan jo aiemmin saaneille yrittäjille ja varmistamaan, että he ehtisivät suorittaa heiltä jatkossa vaadittavan yrittäjäkokeen ja voisivat säilyttää lupansa. Oikeusministeriö on oikeassa siinä, ettei hallituksen esityksessä tarkoitettuja pakollista yrittäjäkoulutusta ja -koetta tarjoavia yrityksiä, jotka Liikenne- ja viestintäministeriö on hyväksynyt koulutuksen järjestäjiksi, ole vielä olemassa, koska koulutusorganisaatioita voidaan alkaa hyväksyä vasta, kun ehdotetut lakimuutokset ovat tulleet voimaan.

Vuoden mittainen siirtymäaika on kuitenkin arvioitu esityksen valmistelun aikana riittävän pitkäksi varmistamaan sen, että yrittäjäkoe on mahdollista suorittaa siirtymäaikana. Tälläkin hetkellä useat välitysyhtiön tarjoavat välittämilleen taksiyrittäjille yrittäjäkoulutusta, joten toimialalta löytyy jo valmiiksi osaamista yrittäjäkoulutuksen ja -kokeen järjestämiseen.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi